

INFORME
IMPACTE ECONÒMIC DEL COVID-19
EN ENTITATS I EMPRESES TITULARS O GESTORES
D'INSTAL·LACIONS JUVENILS A CATALUNYA

El conjunt d'albergs, cases de colònies, granges escola i aules de natura de Catalunya, 480 instal·lacions juvenils en total, estan patint d'una manera molt severa l'impacte de la pandèmia, que ha obligat al tancament total durant varis mesos i ha representat una reducció de l'activitat del 90%, amb una caiguda del volum de facturació entorn dels 210 milions d'euros i unes pèrdues acumulades de més de 50 milions d'euros

Desembre de 2020

INDEX

0. INTRODUCCIÓ	2
1. INSTAL·LACIONS AFECTADES	4
2. OCUPACIÓ I ESTACIONALITAT DEL SECTOR	5
3. VOLUM DE NEGOCI	7
4. AFECTACIÓ DE LES MESURES SANITÀRIES I RESTRICCIONS	9
5. CAIGUDA D'ACTIVITAT I PÈRDUA DE NEGOCI	11
6. PÈRDUES I DEUTE ACUMULAT	15
7. PÈRDUA DE LLOCS DE TREBALL I MINVA DEL DRET A L'EDUCACIÓ	18
8. CONCLUSIONS	19

0. INTRODUCCIÓ

El conjunt de les entitats i empreses titulars o gestores d'instal·lacions Juvenils a Catalunya (cases de colònies, albergs, aules de natura i granges escola), estan patint d'una manera molt severa l'impacte generat per la pandèmia de la Covid-19.

El tancament total decretat per les autoritats sanitàries a l'inici de la crisi i la posterior actuació de responsabilitat, que s'ha traduït en cada moment en l'aplicació rigorosa de diverses mesures generals i de protocols específics per combatre la propagació del virus, ha provocat que, a data d'avui, les instal·lacions juvenils comptabilitzin ja vuit mesos sense activitat o amb una activitat residual. Es preveu que segueixin en aquesta situació varis mesos més fins, com a mínim, la primavera de 2021. La inseguretat i la por que la situació ha generat a les escoles, famílies i grups esportius ha provocat una caiguda total de sortides escolars i de grups. Les instal·lacions, per tant, hauran de suportar un **tancament gairebé total durant un període de 12 mesos**. Això es tradueix en una **caiguda del volum de negoci de més de 210 milions d'euros** i unes **pèrdues acumulades que superen els 50 milions d'euros**.

Des del 13 de març, aquests espais educatius es van veure abocats a un escenari incert tot just a l'inici del període de més activitat de l'any. La temporada de colònies escolars de primavera representa de mitjana més del 60% de la facturació anual de les empreses i entitats que les gestionen. La represa de l'activitat a l'estiu, tot i la voluntat de garantir el dret d'infants i joves a gaudir d'activitats de lleure educatiu durant aquest període, no va permetre una recuperació significativa. Les activitats notificades van caure un 36% respecte l'any anterior, amb un descens de participants de més del 50%, degut a les restriccions de capacitat de les instal·lacions. A aquesta davallada cal sumar-hi les activitats no notificades, com les de col·lectius estrangers, que van ser cancel·lades en la seva totalitat. En conjunt, es va produir una caiguda de l'ocupació durant l'estiu a la gran majoria d'instal·lacions d'entre el 70% i el 90%.

Passat l'estiu, els confinaments perimetrals i les contínues mesures que s'han anat decretant per fer front a la crisi sanitària han provocat també l'anul·lació gairebé total de les poques sortides i colònies escolars de la tardor que es mantenien programades. Les sortides de gener a abril també s'han vist afectades degut a les constants restriccions i la por generades a les escoles i a les famílies.

Amb tot, cal sumar-hi que l'estat d'incertesa permanent perjudica especialment l'ocupació d'aquestes instal·lacions, perquè les contractacions habituals es fan amb molta antelació. Per molt que les restriccions es puguin aixecar en un temps més o menys breu, l'activitat no es reprèn d'un dia per l'altre, com passa, per exemple, en el sector de la restauració.

A més, donada la temporalitat pròpia de l'activitat de les cases de colònies, fins a mitjan març no es podrà acabar de valorar l'impacte global, ni quines possibilitats de futur

tenen moltes instal·lacions, que a hores d'ara no són gens optimistes. La nova contractació de colònies escolars per la primavera 2021 també ha estat pràcticament nul·la. Només es mantenen una part de les estades ajornades de la temporada 2020, però en molts casos estan pendents de confirmació i es poden anul·lar o ajornar en funció de l'evolució de la situació sanitària i de les escoles.

L'afectació, per tant, és molt severa, i es podria allargar per a un període superior al d'un any. La reducció gairebé total d'ingressos durant 12 mesos com a mínim, suposa un període massa llarg per a unes instal·lacions que han de suportar uns costos fixos i estructurals mensuals importants. La situació, cada cop més crítica, **pot abocar moltes instal·lacions juvenils al tancament.**

Si no es programen amb rapidesa ajudes econòmiques significatives, un sector estratègic per al benestar i la salut emocional de joves i infants, especialment els que es troben en situació de vulnerabilitat, veurà compromeses la seva viabilitat i supervivència.

Les colònies són, per moltes raons, una experiència educativa única i extraordinària, d'alt valor pedagògic al nostre país. Aquestes activitats, per la seva singularitat i per l'entorn en què es realitzen, faciliten com cap altra l'adquisició de valors i competències essencials per al desenvolupament integral d'infants i joves.

S'està posant en perill un sector fonamental per al model educatiu català, pilar formatiu i de creixement per a centenars de milers d'infants i joves, motor econòmic, dinamitzador del medi rural i **nínxol d'ocupació per a més de 4.000 persones.** Aquest sector facilita la inserció laboral de segments de població especialment afectats per l'atur, com els joves i les dones de mitjana edat, i té un impacte altament positiu en la revitalització de l'economia local i en la percepció i l'atracció dels entorns rurals entre la població juvenil.

1. INSTAL·LACIONS AFECTADES

La crisi afecta un total de **480 instal·lacions juvenils**, el 95% de les quals són **albergs i cases de colònies**. La resta són **granges escola i aules de natura**.

En la taula següent veiem el detall de les instal·lacions.

INSTAL·LACIONS JUVENILS EL NOVEMBRE DE 2020

TIPUS	N.	%	N. PLACES	%	MITJANA PLACES/INST.
ALBERGS	247	51%	22.359	50%	91
CASA COLÒNIES	206	43%	19.938	44%	97
AULA NATURA	11	2%	816	2%	74
GRANJA ESCOLA	16	3%	1.786	4%	112
TOTALS	480	100%	44.899	100%	94

Font: Cens d'instal·lacions juvenils de la DGJ

Tal com s'observa en la taula, el número total de llits del conjunt d'instal·lacions és de **44.899**, xifra que suposa una **mitjana de 94 places per instal·lació**.

La classificació de les instal·lacions per la capacitat es mostra en la taula següent, en la qual veiem que **el 70% són instal·lacions de menys de 100 places**.

CLASSIFICACIÓ D'INSTAL·LACIONS SEGONS CAPACITAT

MIDA INSTAL·LACIÓ	N. PLACES	N. INSTAL.	%	N. PLACES TOTAL	%	MITJANA PLACES/INST.
T1	<50	176	37%	5.506	12%	31
T2	50 - 100	159	33%	11.570	26%	73
T3	101 - 150	59	12%	6.888	15%	117
T4	151 - 250	61	13%	11.649	26%	191
T5	> 250	25	5%	9.286	21%	371
TOTALS		480	100%	44.899	100%	94

Font: Cens d'instal·lacions juvenils de la DGJ

2. OCUPACIÓ I ESTACIONALITAT DEL SECTOR

En condicions normals, les instal·lacions juvenils treballen amb una estacionalitat molt marcada, determinada pel tipus d'activitat (colònies i sortides escolars, colònies d'estiu, estades de grups, esplais, associacions, etc.) i el tipus de client que contracta el servei (escoles, infants i famílies, grups/entitats, i grups de joves i estrangers).

La facturació anual es distribueix de manera molt desigual en funció del període o temporada. La primavera (de març a juny) és el període de major activitat amb el client escolar i també el de màxima facturació.

En la taula que segueix es mostra el percentatge de facturació que es produeix de mitjana en els diferents períodes anuals.

PERCENTATGE DE FACTURACIÓ SEGONS PERIODE

TEMPORADA	MESOS	% FACTURACIÓ EN ANY NORMAL
T.HIVERN	GENER - FEBRER	0% - 2%
T.PRIMAVERA	MARÇ - JUNY	60% - 70%
T.ESTIU	JULIOL - AGOST	20% - 25%
T.TARDOR	SETEMBRE - DESEMBRE	10% - 15%

Font: elaboració pròpia

Temporada d'hivern

En general, les **cases de colònies** estan tancades durant aquest període o tenen **poca activitat**, de caràcter puntual i en dates molt senyalades. Durant aquests mesos hi ha habitualment tasques intenses de manteniment i millora de les instal·lacions i de preparació de les temporades de primavera i estiu, amb la elaboració de programes d'activitat i educatius, i la contractació i formació d'equips. Es produeix, per tant, una **despesa anticipada molt important a nivell estructural i de gestió** que cal repercutir en el cost dels serveis. La despesa es finança generalment amb part de les bestretes de les reserves, amb les quals es paga part del servei contractat. És necessari remarcar aquí que durant aquest període es produeix un alt nivell d'activitat en les cases o albergs situats en zones d'esquí. La caiguda de les reserves durant la crisi s'ha xifrat també en més d'un 70%, a causa de la incertesa de la situació i la por dels organitzadors de les sortides. En la majoria de casos s'ha optat pel tancament total per minimitzar les pèrdues.

Temporada de primavera

Els mesos de març a juny són els de més activitat, i suposen el **60% o 70% de la facturació anual**, de mitjana. Els clients principals, amb un 80% de la facturació, són les escoles que fan estades de colònies i sortides d'un dia durant la setmana. L'altre 20% són principalment grups, famílies i col·lectius que fan estades durant els caps de setmana.

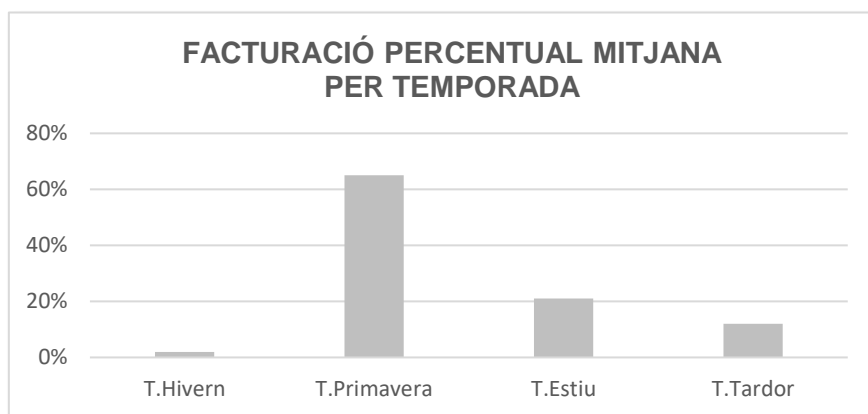
Temporada d'estiu

Entre el **20% i el 25%** de la facturació del sector es produeix durant l'estiu. L'activitat és molt intensa el juliol i una mica menys l'agost. Els clients principals són els infants que fan colònies d'estiu, les famílies, grups, esplais, associacions, i grups de joves estrangers.

Temporada de tardor

Els últims quatre mesos de l'any va baixant gradualment el volum d'activitat, que ja només representa entre el **10% i 15%** de la facturació anual, de mitjana. La demanda per part de les escoles és reduïda, i les estades complementàries de caps de setmana disminueixen força respecte a les temporades de primavera i estiu, quan fa bon temps.

A causa d'aquesta estacionalitat tan marcada, la ocupació mitjana de les instal·lacions juvenils se situa entorn els **150 dies l'any de mitjana** i, per tant, no arriba al 50%. La intensitat de la ocupació és irregular i, en funció del període de l'any, és més continua, tal com passa a la primavera i durant la primera meitat de l'estiu, o més discontinua i puntual, com seria a la tardor.

3. VOLUM DE NEGOCI

Prenent com a referència les dades més recents del cens d'instal·lacions juvenils de Catalunya, gestionat per la Direcció General de Joventut (DGJ), la tipologia de serveis i la mitjana de preus del sector, estimem que el volum de facturació anual se situa entorn dels **235 milions** d'euros.

Arribem a aquesta xifra en contemplar la diversitat d'instal·lacions (cases de colònies, albergs, granges escola i aules de natura), tenint en compte la marcada estacionalitat de l'activitat i considerant un any sense afectacions rellevants.

Desgranem tot el seguit els paràmetres a partir dels quals s'efectuen els càlculs.

Instal·lacions Juvenils

La xarxa compta amb 480 instal·lacions juvenils, amb un total de **44.899 llits**

Serveis

De la diversitat de serveis que s'ofereixen a les instal·lacions, es consideren les tres tipologies de servei amb pernoctació, que representen més del 90% en volum de facturació total i que, de major a menor volum d'activitat, són les següents:

- **Estades amb pensió completa i activitats**
Poden ser escolars o individuals en períodes de vacances. Inclouen pensió completa i activitats amb monitoratge. Els preus poden variar segons la temporada, però en general oscil·len entre els 45 i 55 euros la nit. Representen entre 50% i 60% de volum de serveis.
- **Estades amb pensió completa sense activitats**
Inclouen la pensió completa però no contempen activitats organitzades. Els preus varien entre els 25 i 30 euros. Aquest servei representa entre el 30% i 40% del volum de serveis.
- **Estades amb dret a cuina**
Servei de pernoctació amb dret a cuina, amb preus que poden variar entre 15 i 20 euros la nit. Es tracta d'un servei minoritari en el conjunt de l'oferta, que pot arribar a representar entorn el 10% del volum total.

El càlcul del tiquet mitjà per pernoctació té en compte la ponderació dels diferents serveis en funció del volum d'activitat que representen. Ho mostrem en la taula de la pàgina següent.

<i>TIPOLOGIA DE SERVEI</i>	<i>Preu Serveis</i>	<i>Tiquet Mitjà Servei</i>	<i>Ponderació</i>
<i>Estada de colònia</i>	45-55 Euros	50,0 Eur/pc	55%
<i>Estada de pensió completa</i>	25-30 Euros	27,5 Eur/pc	35%
<i>Estada amb dret a cuina</i>	15-20 Euros	17,5 Eur/pc	10%
Tiquet Mitjà Serveis amb Pernoctació :		38,9 Eur/pc	

Ocupació

L'obertura mitjana de les instal·lacions juvenils està per sota del 50% anual, entorn els 165 dies/nits l'any de mitjana (45%) i amb unes ocupacions que poden oscil·lar entre el 50% i 100% en funció de la temporada i les tipologies de grups, que no sempre permeten l'ocupació màxima. L'ocupació mitjana considerada és del 75%.

Facturació anual de serveis amb pernoctació

En base als paràmetres especificats, calculem la facturació anual de les estades en cases de colònies a partir de la següent fórmula:

$$38,9 \text{ €/nit} \times 44.899 \text{ llits/nit} \times 75\% \text{ ocupació} \times 165 \text{ nits/any}$$

En conjunt, obtenim la xifra de **215 milions d'euros l'any** de facturació en serveis i estades de colònies amb pernoctació.

Facturació anual de serveis sense pernoctació

Les instal·lacions juvenils ofereixen també serveis que complementen la seva activitat i que no inclouen pernoctació. Es tracta d'activitats com sortides d'un dia de centres escolars, estades amb dinars, visites, celebracions, etc... Aquesta tipologia de servei incrementa en un 10%, aproximadament, la facturació total, xifra que suposa entre **20 i 25 milions d'euros l'any**.

Facturació anual de les instal·lacions juvenils
235 – 240 milions d'euros

*Nota: no contemplem en aquestes dades l'activitat de lleure educatiu que es realitza en instal·lacions que no figuren en el cens d'instal·lacions juvenils (escoles, càmpings, hotels, ressorts de vacances, masies, granges etc...) que s'estima entorn un 10% més de volum de negoci. Aquesta dada elevaria la facturació global del sector fins més enllà dels **260 milions d'euros**.*

4. AFECTACIÓ DE LES MESURES SANITÀRIES I RESTRICCIONS

El conjunt de mesures sanitàries i restriccions per combatre el covid-19 ha tingut una afectació directa i molt important en el funcionament de les instal·lacions. Tant el tancament total inicial, com les restriccions posteriors han afectat les condicions d'obertura, l'aforament i les activitats.

A continuació es llisten les principals mesures adoptades, algunes de les quals seran encara d'aplicació durant un període indeterminat del futur.

PERÍODE	MESURA	FONAMENT JURÍDIC
14/03/2020 09/05/2020	Estat d'alarma Suspensió total de l'activitat Tancament d'instal·lacions i escoles	Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel que es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19
09/05/2020 20/06/2020	Comença la desescalada però continua el tancament d'escoles i queda restringida l'activitat fins a FASE 3	Ordre SND/399/2020, de 9 de maig Ordre SND/414/2020, de 16 de maig
20/06/2020 31/08/2020	Mesures per a l'obertura d'instal·lacions juvenils i cases de colònies i poder organitzar activitats d'estiu	Protocol específic per a colònies d'estiu, elaborat per la DGJ i aprovat PROCICAT
04/07/2020 15/10/2020	Imposició de restriccions en municipis concrets. Limitació de mobilitat entre territoris amb situació epidemiològica més complicada	Resolució SLT/1698/2020, de 15/07 Resolució SLT/1746/2020 Resolució SLT/1748/2020 Altres
15/10/2020 29/10/2020	Es tornen a limitar les activitats de lleure i la mobilitat	Resolució SLT/2546/2020, de 15/10
29/10/2020 01/2021	Mesures de desescalada estructurades en fases que inicialment prohibeixen les activitats de lleure i estableixen limitacions de mobilitat, agrupament de persones, etc.	Pla de Reobertura Progressiva d'Activitats de 19 de Novembre de 2020

Del conjunt de mesures i restriccions, destaquem les que han tingut o tenen un impacte més significatiu en l'explotació de les instal·lacions juvenils:

Tancament total de les instal·lacions

Des del 13 de març. Fins a finals de juny no es permet la reobertura de les instal·lacions juvenils ni el restabliment de l'activitat.

Mesures higièniques i sanitàries

Les mesures imposades per a la reobertura de les instal·lacions obliga a inversions econòmiques tant en adaptació d'espais com en materials, i l'adopció de protocols específics que tenen un impacte econòmic important en haver d'incrementar en molts casos personal, temps de servei i materials.

Separació entre llits de 1m

S'obliga a duplicar la separació entre llits, passant del mig metre que marcava la normativa a 1m, Això implica en molts casos una **reducció del 50% de la capacitat de les instal·lacions**.

Separació i mesures en menjadors

La separació entre comensals i entre taules disminueix la capacitat dels menjadors i obliga en molts casos a fer més torns de serveis de menjar i a augmentar, per tant, hores de personal de servei.

Grups bombolla i limitacions d'agrupació

Aquesta mesura obliga a augmentar el personal de monitoratge, a reduir l'ocupació de les habitacions, i limita molt l'accés al servei de grups, que són un percentatge important dels usuaris en caps de setmana.

Limitacions de mobilitat

Les limitacions de mobilitat entre àrees sanitàries i els confinaments municipals i comarcals de caps de setmana han impossibilitat l'accés a les instal·lacions dels usuaris, que pràcticament sempre venen d'un municipi diferent del que acull la instal·lació.

5. CAIGUDA D'ACTIVITAT I PÈRDUA DE NEGOCI

El conjunt de mesures i restriccions que han afectat les instal·lacions juvenils, ja sigui per impacte directe als equipaments (tancament, reducció d'aforament, limitació d'activitats...) o per impacte indirecte en relació amb els usuaris (limitacions de mobilitat, limitacions d'agrupament, etc...), ha representat la **caiguda total o gairebé total d'activitat des de l'inici de la crisi** i, per tant, la **pèrdua gairebé total d'ingressos**. Donada la particular estacionalitat del sector, aquesta situació de tancament permanent i d'absència d'ingressos es perllongarà fins a un mínim de 12 mesos. A més, la previsió d'una possible represa d'activitat a la primavera és molt incerta, i en el millor dels casos arribarà tot just al 50%.

Març-juny 2020 - Tancament total

A causa del tancament total de les instal·lacions i de l'activitat, s'anul·la el 100% del volum de negoci, que representa la pèrdua d'entre el 60% i 70% de la facturació anual segons el tipus d'instal·lació.

Juliol-agost 2020 - Obertura parcial amb restriccions

Durant el període estival, malgrat es permet la reobertura, les mesures de seguretat i restriccions imposades limiten molt el desenvolupament de l'activitat i l'aforament de les instal·lacions. Cal afegir-hi que les restriccions de mobilitat no permeten l'entrada d'estrangers i que la incertesa i por generalitzada sobre l'evolució de la pandèmia disminueix molt la demanda de serveis. Aquest fet provoca que moltes instal·lacions no puguin reobrir. S'estima que les instal·lacions juvenils van perdre més del 50% del volum de negoci, de mitjana, durant els mesos de juliol i agost, període que representa al voltant del 20% de la facturació en un any normal. El resultat és que el màxim que s'ha pogut salvar durant el període d'estiu és un 10% de la facturació anual.

Setembre-desembre 2020 - Tancament de les instal·lacions

Un final d'estiu molt complicat pel que fa a l'evolució de la pandèmia, la constant amenaça d'un segon brot, la difícil i complexa reobertura de les escoles (principals usuàries de tardor), i la incertesa que impedeix qualsevol tipus de planificació, fa que en aquest període torni a caure l'activitat del tot. Les poques reserves de colònies i sortides escolars que es mantenen queden majoritàriament anul·lades. També cauen les reserves de grups en cap de setmana, que és l'altra opció de servei durant la tardor, a causa de les dificultats de gestió i planificació i les restriccions de trobades col·lectives. La realitat és que la majoria d'instal·lacions es veuen abocades a continuar tancades o, en el millor dels casos, a operar molt intermitentment i sota mínims, amb un nivell d'activitat que ha arribat com a molt al 5% o 10% de l'activitat normal de tardor.

Gener-febrer 2021 - Restriccions i tancament

A causa de l'estacionalitat del sector i la continuïtat de les restriccions pel perill a un tercer brot, la inactivitat es prorrogarà encara uns mesos més, i farà impossible l'activitat durant les vacances de Nadal. Ja es pot parlar, per tant, d'un mínim de 12 mesos d'activitat gairebé nul·la. en aquest sector amb l'impacte econòmic que això comporta i l'alt nivell d'endeutament que les empreses estan acumulant.

TEMPORADA	% FACT. ANY NORMAL	NIVELL ACTIVITAT COVID	% FACT. ANY COVID
HIVERN (GEN-FEB)	0% - 1%	NA	NA
PRIMAVERA (MARÇ-JUNY)	60% - 70%	TANCAT	0%
ESTIU (JUL - AGO)	20% - 30%	0% - 50%	0% - 15%
TARDOR (SET - DES)	10% - 15%	10% - 15%	0% - 5%
TOTAL PROMIG	100 %		10%

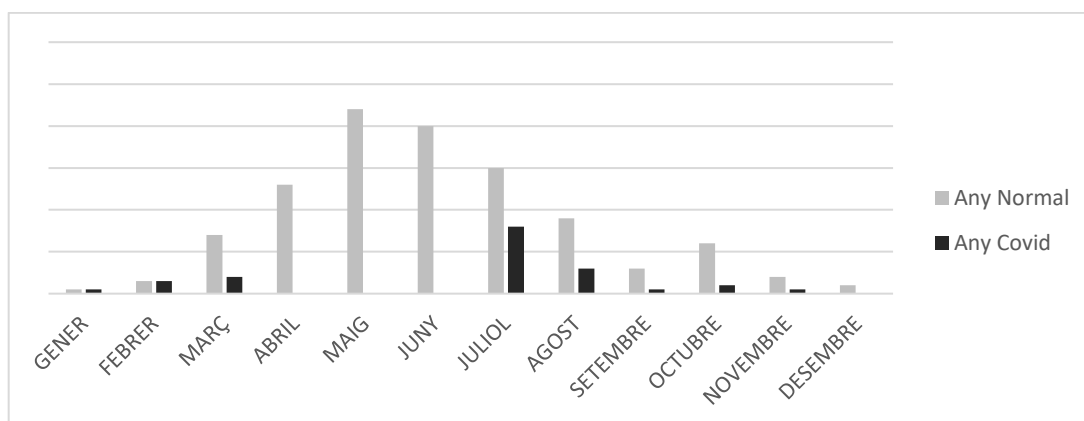
Caiguda de l'activitat del **90%**

La caiguda de l'activitat dels 10 primers mesos des de l'inici de la crisi ha representat pel sector una **caiguda mitjana de l'activitat entre el 85% i el 90%**. En molts casos, però, ha estat superior o fins i tot del 100%, ja que moltes cases o albergs no van poder obrir ni tan sols ni durant els dos mesos d'estiu.

Aquesta caiguda de l'activitat al 10% suposa en el conjunt d'instal·lacions juvenils de Catalunya una **pèrdua de volum de negoci entorn els 210 milions d'euros**. Però encara pot ser molt superior si, com es tem, durant la propera primavera no es reactiva l'activitat amb certa normalitat.

Caiguda mitjana de l'activitat d'un 90%
Pèrdua de volum de negoci de 210 milions d'euros

En la gràfica que mostrem tot seguit s'observa la comparació entre el volum de facturació mensual en un any normal i la facturació afectada pel covid-19.

Primavera 2021 – Incertesa i risc de fallida

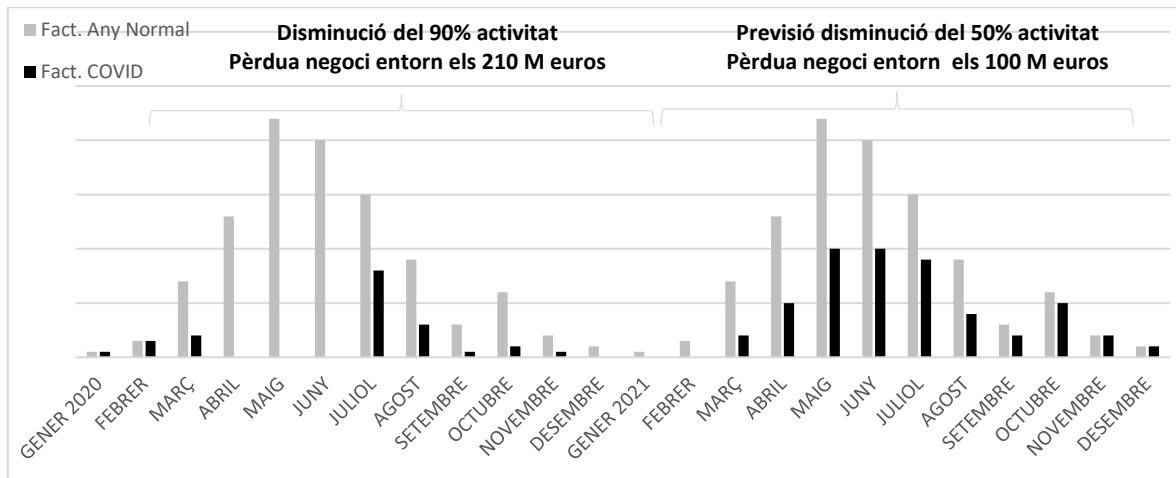
L'única esperança per al sector és recuperar certa normalitat durant la primavera de 2021. Però la situació actual no és gaire esperançadora.

Els principals clients de primavera, que aporten la major part de la facturació anual, són les escoles. Les estades es planifiquen i es programen amb molta antelació, però enguany el volum de reserves ha disminuït molt respecte a un any normal i les bestretes de confirmació de reserves que s'abonen durant l'hivern, no s'estan anticipant per por a que la situació sanitària no permeti finalment les estades.

Per tant, per una banda segueix la manca d'ingressos per activitat i, per altra, la manca d'ingressos anticipats per bestretes, que solen servir per finançar l'organització durant els mesos d'hivern i preparar les instal·lacions i l'activitat de la primavera i l'estiu. Però el que fa que la situació sigui encara més preocupant és la creixent possibilitat que davant de l'empitjorament de la situació sanitària, amb una possible tercera onada de contagis al gener, les escoles optin per anul·lar les reserves de les sortides de final de curs.

Si aquesta previsió es confirma, es tornaria a perdre una part important de la facturació de primavera. Aquesta situació faria pràcticament impossible superar un segon any de caiguda, amb pèrdues i deute acumulats.

En la gràfica de la pàgina següent mostrem un escenari optimista per a la primavera de 2021, en el qual es facturaria el 50% de l'activitat normal a partir del mes de març.

6. PÈRDUES I DEUTE ACUMULAT

Amb un any d'activitat pràcticament nul·la, amb la pèrdua gairebé total d'ingressos, amb l'altíssim nivell d'endeutament necessari per suportar els costos fixes mensuals que impacten en els comptes d'explotació, les instal·lacions i les empreses gestores són al límit.

El sector presenta una gran diversitat en la tipologia d'empreses (des d'autònoms fins a grans organitzacions que gestionen múltiples instal·lacions, passant per petites i mitjanes empreses i unitats familiars), però en tots els casos les tensions derivades de les despeses d'estructura i l'absència d'ingressos, posen en risc la viabilitat del sector.

Estructura de costos d'explotació del sector

Malgrat que l'estructura de costos d'explotació d'instal·lacions juvenils pot tenir certa variabilitat, es pot considerar que entre el 50% i 60% dels costos d'explotació, de mitjana, són variables i van lligats al volum d'activitat. Entre el 30% i el 40%, d'altra banda, són costos fixes i estructurals, necessaris per mantenir les empreses i instal·lacions. El 10% restant seria el marge de benefici de l'explotació.

Costos fixes i estructurals anuals

Els costos fixes que s'han de suportar inclouen les despeses de personal de suport a les instal·lacions i l'activitat (direcció, administració, comercial,...), el personal operatiu contractat i donat d'alta tot l'any, les despeses de manteniment i adequació d'uns edificis i instal·lacions que generalment són de grans dimensions i pateixen molt desgast, el lloguer d'edificis i maquinària, l'amortització d'instal·lacions i d'inversions, vehicles, subministraments (telèfon, aigua, llum, gas), impostos i taxes, assegurances, llicències, despeses financeres, altres conceptes de suport com els serveis informàtics, gestió i manteniment de webs, assessoraments legal, laboral i fiscal i, en el cas d'empreses que gestionen diverses cases, també s'han de mantenir oficines i altres conceptes d'estructura.

En un any normal d'explotació, tenint en compte un volum de facturació entorn els 235 Milions d'Euros, els costos fixes i estructurals que suporta el sector se situen entorn els **80-85 milions d'euros anuals**.

<i>Explotació Anual Sector</i>	<i>%</i>	<i>M Euros</i>
<i>Volum de negoci anual :</i>	100%	235
<i>Costos variables :</i>	50% - 60%	130
<i>Costos Fixes i Estructurals :</i>	30% – 40%	82
<i>Marge de Benefici :</i>	10%	23

Despeses durant període Covid-19

La irrupció del covid-19 va ser molt sobtada i va sorprendre el sector just en el pitjor moment de l'any per a la seva activitat econòmica. Tot just a principis de març començava la temporada de primavera, precisament quan s'havien realitzat ja totes les tasques de manteniment i inversions per tenir a punt les instal·lacions i s'acabaven totes les feines de preparació i planificació de la temporada. A més, era el moment que s'acabava tot el procés de contractació de personal temporal i les empreses estaven entrant en el nivell de màxims pel que fa a la dotació d'equips. Les despeses, per tant, ja estaven fetes o compromeses.

Tot i que es van tancar totes les instal·lacions, la majoria dels costos fixos associats s'han hagut de suportar durant tots els mesos d'inactivitat. A més, gran part dels costos de personal variable es van mantenir durant setmanes degut a la incertesa sobre la durada de l'afectació, perquè era necessari tenir preparada l'operativa per si es reactivava l'activitat.

Dels 80-85 milions d'euros de costos anuals fixos que suporten el conjunt d'instal·lacions i empreses del sector, només una part de les despeses de personal s'ha pogut contenir a través de mecanismes i eines d'ajuda que ha facilitat l'administració (ERTOs). Però els costos del personal que ha de seguir actiu (per fer tasques de gestió i direcció, administratives i comercials, manteniment, etc) i les quotes de la seguretat social que no pot ser exonerada per no pertànyer al sector del turisme i l'hosteleria s'han hagut d'assumir. El mateix passa amb les despeses de les instal·lacions, lloguers d'oficines, manteniments mínims necessaris, subministraments (electricitat, gas, aigua, telèfon), vehicles, llicències, assegurances, taxes, impostos, despeses financeres, suport informàtic, webs, i els assessoraments legals i laborals que es van requerint.

L'acumulació d'aquestes despeses està provocant un endeutament creixent i una situació de falta de liquiditat que està posant en risc la viabilitat de moltes instal·lacions i empreses del sector. Serà molt difícil la seva recuperació a menys que es destinin urgentment ajudes complementàries i mínimament quantioses al sector.

Del conjunt de costos fixos que en situació normal ha de suportar el sector, entorn el 25% s'està compensant a través dels mecanismes i ajudes que generant l'administració, però queda encara entorn el 75% de costos i despeses que estan sent suportats exclusivament per les instal·lacions i les empreses gestores.

En fer la valoració global de l'exercici a partir de l'afectació de la crisi, considerant la facturació mitjana del 10% respecte a un exercici normal, i imputant només el 75% dels costos fixos que han de suportar finalment les empreses i instal·lacions, s'obtenen unes **pèrdues netes directes de més de 50 milions d'euros**.

EXERCICI Any Covid-19	%	M Euros	
<i>Venda Serveis any covid :</i>	10% d'un any normal	10% x 235M	23,5
<i>Costos variables :</i>	50% - 60% Vendes	55% x 23,5	12,9
Costos fixes i estructurals :	75% Costos Fixes	75% x 82 M€	61,5
RESULTAT EXERCICI :			-50,9 M€

Pèrdues directes del sector Més de 50 milions d'euros

Tenint en compte que el total del sector agrupa 480 instal·lacions, les pèrdues descrites suposaran **100.000 euros de pèrdua mitjana per cada instal·lació**. O, el què és el mateix, implica que cada instal·lació acumula pèrdues directes d'uns **10.000 euros cada mes que passa**.

Previsió i acumulació de deute

La situació descrita empitjorarà de manera significativa si, tal i com es preveu, a la primavera del 2021 no es pot reprendre l'activitat amb certa normalitat.

En el millor dels escenaris, tenint en compte les restriccions a nivell d'ocupació pel fet d'haver de duplicar la separació entre lliteres, i les dificultats i restriccions a nivell de gestió de col·lectius, amb els grups bombolla de les escoles, es preveu una recuperació lenta de l'activitat de fins al 50% durant els propers 12 mesos.

Això afectarà amb una pèrdua del volum de negoci entorn els 100 milions d'euros més fins la primavera del 2022. Aquesta contracció del sector no permetrà una recuperació econòmica ni a curt ni a mig termini, i difícilment es podrà fer front al retorn de l'elevat deute que s'està acumulant per poder sobreviure durant tots els mesos d'afectació.

7. PÈRDUA DE LLOCS DE TREBALL I MINVA DEL DRET A L'EDUCACIÓ

El sector de les instal·lacions juvenils ocupa de manera estable al voltant de **4.000 treballadors**. Cada instal·lació dona feina a un mínim de 5 persones i un màxim de 15, tenint en compte el personal de cuina, neteja, manteniment, direcció, coordinació i equips d'educadors/monitors. En el cas de les empreses que tenen una estructura més grossa, a més, cal contemplar el personal de suport d'oficines, amb administració, comercial, màrqueting, recursos humans, departament pedagògic i planificació i realització de programes. La caiguda del sector, per tant implicaria també una greu afectació en termes laborals.

No s'ha d'oblidar, d'altra banda, que el sector constitueix un nínxol d'activitat remarcable per a sectors de població especialment afectats per l'atur, com els joves i les dones de mitjana edat. Té, finalment, un impacte altament positiu en la revitalització de l'economia local en el conjunt del territori català, i en la percepció i l'atracció dels entorns rurals entre la població jove.

A més de l'impacte econòmic directe i de la destrucció de molts llocs de treball, si no es posen recursos i ajudes de forma immediata, es posa també en perill la continuïtat d'una activitat, les colònies, que per moltes raons és una experiència educativa única i d'alt valor pedagògic al nostre país. Aquestes activitats, per la seva singularitat i l'entorn en què es realitzen, mobilitzen com cap altra, l'adquisició de valors i competències essencials per al desenvolupament integral d'infants i joves.

Fan possible el coneixement i la connexió amb la natura i fomenten els aprenentatges adquirits de manera contextualitzada, en entorns privilegiats. S'hi realitzen activitats d'alt impacte emocional, social i cognitiu que difícilment es troben en d'altres àmbits educatius.

També permeten la vivència de reptes col·lectius i afavoreixen el treball en equip, la cooperació, la resolució de problemes i la cerca d'alternatives de tal manera que s'incrementen els nivells de confiança, els valors socials i la creativitat en la presa de decisions. Totes aquestes qualitats afavoreixen també el desenvolupament d'habilitats de lideratge.

En el món canviant i complex d'avui, és fa més necessari que mai poder educar els infants per enfrontar-se a situacions noves i incertes. No des d'una òptica individualista sinó promovent el lideratge col·lectiu i les experiències d'aprenentatge grupal que contribueixin a concebre la vida com un bé comú i a actuar des d'una perspectiva de caràcter ètic. En aquest sentit les colònies constitueixen un escenari únic per aconseguir-ho.

La desaparició o la pèrdua de capacitat del sector de les colònies afectaria sense cap mena de dubte a la qualitat del sistema educatiu català i privaria infants i joves d'experiències i oportunitats insubstituïbles. Suposaria, al cap i a la fi, un reducció del dret a l'educació.

8. CONCLUSIONS

Un any d'activitat pràcticament nul·la, la pèrdua gairebé total d'ingressos i l'altíssim nivell d'endeutament per poder suportar els costos fixos i estructurals que cada mes impacten en els comptes d'exploració, porta les instal·lacions juvenils i empreses del sector al límit.

Si no es plantegen ajudes econòmiques i de suport urgents, aquesta situació pot portar al tancament de moltes instal·lacions i a una situació de gran fragilitat a la resta, que no podrà suportar gaires mesos més si, com es tem, no es pot recuperar la normalitat fins la primavera de 2022.

Caiguda de l'activitat i pèrdua de volum de facturació

Des del mes de març, quan va esclatar la crisi per la pandèmia del covid-19, el sector ha hagut de patir l'anul·lació total de la temporada escolar de primavera, que és la més important en termes de facturació. La temporada d'estiu ha quedat molt reduïda a causa a les restriccions que impedièn la mobilitat de grups i estrangers, i a la constant incertesa i manca de confiança de les famílies. Els mesos de tardor han estat també pràcticament inactius, afectats per la complexitat de la reobertura de les escoles, el temor a un segon rebrot i la impossibilitat o gran dificultat de fer qualsevol sortida des dels centres. I, finalment, una temporada d'hivern pràcticament inexistent, afectada novament per grans restriccions d'activitat i limitacions de mobilitat.

Cases de colònies, albergs, granges escola i aules de natura han patit una caiguda de l'activitat d'entorn el 90%, que es tradueix en una pèrdua del volum de negoci xifrada en més de 210 milions d'euros

Pèrdues directes del sector

La reculada de l'activitat ha representat una caiguda radical d'ingressos de les instal·lacions i la descapitalització i l'endeutament de les empreses gestores. Han hagut de recórrer en la majoria de casos a línies de finançament extern i extraordinari per poder suportar uns nivells de despesa fixa que poden arribar als **10.000 euros mensuals de mitjana per instal·lació**. Per poder mantenir els edificis, els llocs de treball i les estructures de les empreses gestores, i per complir les obligacions tributaries i administratives (que s'han mantingut malgrat la situació d'aturada total d'activitat) les organitzacions del sector s'han vist abocades a generar i acumular pèrdues.

A causa de la crisi, el conjunt del sector ha registrat pèrdues per valor de més de 50 milions d'euros

Risc de tancament i pèrdua de llocs de treball

No hi ha previsió de recuperació a curt termini, i es consolida el temor que durant la primavera de 2021 encara no es podrà reprendre l'activitat.

Si aquesta és la situació, i no hi ha ajudes complementàries, moltes organitzacions no podran superar un altre any amb la pèrdua del 50% o 60% del volum de negoci que representa la temporada de primavera. Si es confirma aquesta situació, la supervivència de moltes empreses serà impossible, i amb elles arribarà la destrucció de llocs de treball i una crisi profunda d'un model de servei d'alt valor estratègic a nivell social i educatiu

El risc real de tancament pot arrossegar els 4.000 llocs de treball estable del sector i comprometre el futur a curt i mig termini d'un model pedagògic amb fortes implicacions socials, vinculat inequívocament al dret a l'educació.

Necessitat urgent d'ajudes

El conjunt del sector de les instal·lacions juvenils (cases de colònies, albergs, granges escola i aules natura) requereix necessita una **primera ajuda urgent i immediata d'entre 50 i 55 milions d'euros** que permeti compensar les pèrdues generades pel tancament i les restriccions imposades durant la crisi sanitària.

En funció de com evolucioni la pandèmia a principis de 2021 la situació es podria agreujar notablement. Si es manté la pràctica aturada de l'activitat i no és possible preveure una recuperació del voltant del 50% de la facturació durant la primavera, serà necessari un segon ajut **d'entre 25 i 30 milions d'euros**.

El sector necessita un primer ajut urgent de 50 milions d'euros i, si no és possible reprendre l'activitat durant la primavera de 2021, caldrà una segona onada de suports xifrada en 30 milions d'euros.

Com han de ser els ajuts

Tenint en compte la diversitat del sector i de les instal·lacions, aquestes ajudes s'haurien de distribuir en funció dels diferents paràmetres que impacten i dimensionen el volum de pèrdues de les instal·lacions i de les empreses gestores.

a) **Ajudes per Instal·lació.**

Independentment del seu tamany, cada instal·lació té associats una sèrie de costos fixes mensuals que s'han de suportar. I en el cas de les empreses amb múltiples cases, és evident que han de suportar un volum de costos proporcional al número d'instal·lacions que gestionen. Una part de l'ajuda hauria de ser fixa per a cada instal·lació.

b) **Ajudes per número de places**

El volum de la instal·lació condiona en gran mesura la quantitat de costos fixes a suportar. El volum, per tant, ve condicionat per les despeses directes de manteniment de l'edifici, pel volum de personal, i per la gestió associada a l'operativa, que és més elevada com més gran és la instal·lació. Una part de l'ajuda, per tant, hauria d'anar lligada al número de llits de cada instal·lació.

c) **Ajudes per Activitat**

L'activitat és el tercer paràmetre que condiona el nivell de despesa que s'ha de suportar actualment. Les instal·lacions que només ofereixen dret a cuina tenen una estructura molt més reduïda que les instal·lacions o empreses que ofereixen pensió completa, i que complementen els serveis amb oferta educativa i de monitoratge. Cal tenir en compte, d'altra banda, que les activitats no sempre les realitzen equips propis de la instal·lació, sinó que poden ser empreses externes especialitzades que també pateixen l'impacte econòmic de la crisi. També han de poder ser, per tant, beneficiàries d'aquesta part de l'ajuda. Cal contemplar, per tant, el nivell i volum d'activitat per ponderar els ajuts.

Les consideracions d'aquest document es refereixen al conjunt de d'instal·lacions juvenils existents a Catalunya, amb independència de la seva titularitat. A l'hora de platejar el repartiment d'ajuts, però, cal contemplar el fet que una vintena d'instal·lacions són de titularitat i gestió pública, i requereixen, per tant, un tractament diferenciat, tenint en compte que el seu finançament arriba per altres vies.

També s'ha de tenir en compte que per aquest informe no s'ha tingut en consideració una part important del sector que engloba el volum de negoci generat per empreses que realitzen activitats de lleure educatiu en el marc d'altres tipus d'instal·lacions com poden ser càmpings, hotels, escoles, ressorts o altres instal·lacions en entorns rurals i de natura, i que mouen entorn un 10% del volum de negoci del sector. Això representa uns 20 milions d'euros més en el global del volum de negoci. També han patit una caiguda dràstica de l'activitat i, per tant, requereixen igualment atenció i suport amb ajudes complementàries a les referides en aquest estudi.

